

Fractie GroenLinks provincie Utrecht
t.a.v. dhr. H. van Essen

DATUM	03-10-2017	TEAM	MOB
NUMMER	81BF0498	REFERENTIE	J. Bennink
UW BRIEF VAN	20-09-2017	DOORKIESNUMMER	2419
UW NUMMER		E-MAILADRES	josh.bennink@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE	geen	ONDERWERP	Beantwoording schriftelijke vragen ex Art 47 RvO betreffende WLO-scenario's van de planbureaus CPB en PBL

Geachte heer Van Essen,

Toelichting:

Voor het verkennen van de potentiële effecten van (projecten in) het programma Bereikbaarheid wordt gebruikt gemaakt van verkeersanalyses. Voor aannames voor de toekomstige verkeersontwikkeling wordt hierbij gebruik gemaakt van de referentiescenario's Toekomstverkenning Welvaart en Leefomgeving, kortweg WLO-scenario's, van de planbureaus (CPB en PBL).

De planbureaus hebben een bijsluiter gemaakt voor goed gebruik van deze scenario's¹. Hierin staat meermalen expliciet vermeld dat altijd twee scenario's moeten worden gebruikt (zie hoofdstuk 2 over 'het gebruik van de referentiescenario's en onzekerheidsverkenningen):

- Op pag. 10: *'Bij beleidsanalyses moeten altijd beide referentiescenario's worden gebruikt, omdat anders een vertekend beeld van de effecten van een maatregel wordt verkregen en de onzekerheid buiten beschouwing blijft.'*

- Op pag. 16: *'Benadrukt moet worden dat bij het beoordelen van beleidsmaatregelen ten minste beide referentiescenario's gebruikt moeten worden. Alleen zo wordt een evenwichtig beeld verkregen van de omvang en de onzekerheid van de effecten van een maatregel. Bij gebruik van slechts één van de referentiescenario's verdwijnt niet alleen het zicht op de onzekerheid, maar ontstaat ook een te rooskleurig of te pessimistisch beeld van de omvang van de te verwachten effecten van een maatregel. Om gefundeerd over beleidsvoorstellen te kunnen beslissen is het essentieel om een evenwichtig beeld van de effecten van een maatregel te hebben, inclusief de onzekerheid over toekomstige ontwikkelingen. Een goed gebruik van de WLO-scenario's schrijft dus voor om beide referentiescenario's te gebruiken. Dit geldt voor zowel het nulalternatief als voor de beleidsalternatieven.'*

Zowel het hoge als het lage scenario is door de planbureaus uitgesplitst naar regionale scenario's, waaronder ook scenario's 'hoog' en 'laag' voor de Randstad, die in de NMCA zijn doorvertaald naar scenario's 'hoog' en 'laag' voor de regio Utrecht.

¹ http://www.wlo2015.nl/wp-content/uploads/PBL_2015_WLO_Bijsluiter_1771.pdf

In de doorrekeningen voor de N233 (Veenendaal-oost), maar bijv. ook in de presentaties over de update van het mobiliteitsplan van de provincie Utrecht werd telkens één scenario gepresenteerd en werd in de mondelinge toelichting aangegeven dat voor Utrecht het hoge groeiscenario dient te worden gehanteerd. De GroenLinks-fractie heeft hierover de volgende vragen:

1. Kent u de Bijsluiter bij de WLO-scenario's waarin het CPB en PBL uitleg geven over het gebruik van de referentiescenario's?

Antwoord:

Ja, wij zijn bekend met deze bijsluiter.

2. Erkent u dat, zoals beschreven in deze bijsluiter, een goed gebruik van deze scenario's vereist dat er altijd minstens twee scenario's op gelijkwaardige wijze worden uitgewerkt en gepresenteerd, om zo ook recht te doen aan onzekerheden over toekomstige ontwikkelingen? Waarom wel/niet

Antwoord:

Ja, wij erkennen dat het gebruik van de twee referentiescenario's Hoog en Laag in beleidsanalyses, zoals de Nationale Markt en Capaciteitsanalyse en de Gebiedsverkenning Utrecht-Oost ('U Ned'), de bandbreedte vormt waarbinnen de toekomst zich met enige waarschijnlijkheid zal afspelen. Hiermee wordt een kader gevormd waarmee de reikwijdte van de problemen en maatregelen worden bepaald en onzekerheden beperkt worden.

3. Hoe beoordeelt u het door de planbureaus genoemde risico op het verdwijnen van het zicht op de onzekerheid het schetsen van een te rooskleurig of te pessimistisch beeld van de omvang van de te verwachten effecten in het geval er slechts één scenario wordt gehanteerd.

Antwoord:

Wij erkennen dit risico. Daarom gebruiken wij bij het beoordelen en/of afwegen van de omvang van (toekomstige) problemen en effecten van maatregelen meerdere scenario's als de beleidsopgave daarom vraagt.

4. Bent u op grond van bovenstaande voornemens om bij alle mobiliteitsprojecten, gebiedsverkenningen en mobiliteitsvisies, programma's en plannen voortaan minstens twee scenario's op gelijkwaardige wijze uit te werken en presenteren? Waarom wel/niet?

Antwoord:

Het type, het stadium en het tijdsperspectief van beleidsverkenningen en -opgaven bepaalt in welke mate en op welke wijze onzekerheden in beeld moeten worden gebracht en dus of het gebruik van één of meerdere scenario's noodzakelijk of zinvol is.

Het werken met een bandbreedte is zinvol als er nog vele onzekerheden zijn die de prognose kunnen beïnvloeden. Dit is bijvoorbeeld het geval bij studies en verkenningen met een grote impact en die wat verder in de tijd liggen. Bij lokale studies voor korte- en middellange termijn is er minder sprake van onzekerheid, omdat er vaak een duidelijk beeld is van lokale ontwikkelingen die tot een gewijzigd verkeersbeeld leiden. Wel zijn gevoeligheidsanalyses gebruikelijk indien ingeschat wordt dat deze de resultaten zodanig beïnvloeden dat de conclusies anders worden.

In het algemeen wordt bij studies aangegeven hoe prognoses tot stand zijn gekomen en welke afwegingen daarbij gebruikt zijn. Voor bijvoorbeeld het toetsten van effectmaatregelen voor lucht en geluid is de toepassing van alleen het hoog scenario gebruikelijk.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,

Secretaris,